

Socialdemokraterne have ogsaa med Varme sluttet sig til Forslaget — selvfølgelig; Partiets Ordfører er begejstret derfor. Der var ganske vist enkelte Punkter; hvor han ikke syntes, at Forslaget var radikalt nok, men da man nu har skyndt sig med at imødekomme de 2 af hans 4 Ønsker, nemlig om Valgret til Tyende og til alle Kvinder, gifte og ugifte, naar de overhovedet opfylde Betingelserne for Valgret, maa man jo haabe, at Begejstringen fra socialdemokratisk Side ikke alene har holdt sig, men endogsaa er vokset. Hvorfor man ikke ogsaa har imødekommet de 2 andre Ønsker, nemlig at den Betingelse for Valgret, at man svarer direkte Skat, skal bortfalde, og at Valgret og Valgbarhed indtræde ved 22-Aars Alderen, staar mig ikke ganske klart. Man kunde nu maaske tro, at al denne varme Begejstring fra socialistisk Side havde vakt nogen Betænkelighed hos et eller andet Medlem af Reformpartiet; thi der er jo i dette Parti Medlemmer, der staa ret skarpt over for Socialismen. Men alle i det andet Ting med Undtagelse af Højre have fuldt ud sluttet sig til Forslaget, de anse det tværtimod for den rette Vej til at komme Socialismen til Livs, dets Vedtagelse skal — for at bruge et kendt Udtryk — være at slaa Bom for Socialismen, man vil derved dæmme op imod den. Jeg tror nu, at det vil gaa her ligesom i sin Tid, da man søgte at drukne Aalen ved at komme den i Vand — man fandt endog Forslaget saa udmærket, at man ikke vilde sende det i Udvalg; skønt man dog ellers her paa Rigsdagen sender de største Bagateller i Udvalg, er dette Forslag gaaet igennem det andet Ting uden Udvalgsbehandling. Man har vedtaget forskellige Ændringer, men navnlig to meget betydelige Ændringer, hvorom der, saa vidt jeg kan se af Ministerens Udtalelser, end ikke har været Lejlighed til Forhandling med Ministeren — saa fortræffeligt har man fundet Forslagene. Jeg anfører dette kun, fordi jeg ikke tror at turde anbefale dette høje Ting samme Fremgangsmaade; jeg mener tværtimod, at Forslaget bør nøje overvejes og prøves i et Udvalg.

Naar jeg nu med nogle Ord skal omtale de enkelte Afsnit i Forslaget, skal jeg først tillade mig at gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Afsnittet om

Sogneraadene. Her foreslaas nu, at samtlige Medlemmer vælges gennem den lige og almindelige Valgret. Den Fortrinsret, som den højstbeskattede Femtedel af Kommunens Vælgere har haft til at besætte Flertallet, skal afskaffes. Det er et forkasteligt Princip, siger man, at de højstbeskattede skulle kunne lægge et større Lod i Vægtskaalen end andre Vælgere. Jeg er nu ikke fuldt ud enig heri. Det forekommer mig i og for sig ikke at være en unaturlig Tanke, den, at de, der give de fleste af Pengene, ogsaa have noget mere Indseende med, hvorledes Pengene anvendes. Jeg formaar i alt Fald ikke at se, at det skal være mere retfærdigt at give dem, der betale mindst, hele Magten.

Men saa har man et Universalmiddel, der skal gøre alt saare skønt og retfærdigt. Det er Forholdstalsvalgmaaden. Ja, Forholdstalsvalgmaaden er vistnok meget fortræffelig; og den bør vist ogsaa anvendes i det offentlige Liv, men jeg tror paa den anden Side, at man skal vogte sig for at tro, at naar man blot anvender Forholdstalsvalgmaaden, er man ude over alle Vanskeligheder, og saa har man skærmet mod ethvert Misbrug af Magten. Hvorledes vil nemlig Forholdet stille sig i Sogneraadene efter dette Forslag? I et Sogneraad paa 5 Medlemmer vil den højstbeskattede Femtedel slet ikke faa nogen Repræsentant, og i et Sogneraad paa 7 eller 9 Medlemmer, som vel er det almindelige her i Landet, vil den maaske kunne opnaa 1 Repræsentant. Man maa jo vel erindre, at efter § 4 foretages Valgene ikke for samtlige Sogneraadmedlemmer paa en Gang, men derimod for den større eller mindre Del hver Gang.

Saa spørger man, hvorfor vel egentlig Højre interesserer sig for dette Spørgsmaal. Højre har jo, siger man, længe ikke spillet nogen betydelig Rolle i Sogneraadene; det er kun forholdsvis faa Pladser, det har haft i dem. Dertil kan man saa svare, at et Parti ikke bør tage Stilling til et Forslag, eftersom dets Interesse er engageret deri eller ej, et Parti bør arbejde for, hvad det anser for rigtigt og formaalstjenligt, men jeg skal for øvrigt for mit Vedkommende indrømme, at noget er der selvfølgelig i dette Ræsonnement. Naar den danske Gaardmandsstand ikke